

Ačkoliv se všichni už těšíme na Vánoce a pohodu s nimi spojenou, tak než tento očekávaný čas pohody nastane, budeme se muset ještě společně ponořit do nové úpravy **eNeschopenky**. Abychom Vám to co nejvíce usnadnili, pokusili jsme se sepsat téma eNeschopenky z pohledu personalisty do našeho posledního letošního čísla HR News.

Děkujeme za vaši přízeň a přejeme vám klidné prožití vánočních svátků a hodně radosti a úspěchů v novém roce.

Příjemné čtení Vám přeje pracovní právní tým Randls

Pro aktuální pracovní právní novinky nezapomeňte sledovat naši skupinu Randls HR na LinkedIn!

eNeschopenka

Od 1. 1. 2020 zahájí ČSSZ provoz kompletního, plně funkčního (doufáme) a povinného systému eNeschopenky, jejíž právní úprava byla přijata zákony č. 259/2017 Sb. a č. 164/2019 Sb.

Podstatou eNeschopenky je elektronizace procesů spojených s administrací dočasných pracovních neschopností (dále též „DPN“) zaměstnanců a tím pádem (snad) i usnadnění a zrychlení komunikace mezi všemi dotčenými subjekty, tj. mezi ČSSZ/OSSZ, ošetřujícími lékaři, zaměstnavateli a zaměstnanci. Stejně tak dojde i ke zjednodušení výplaty dávek nemocenského zaměstnancům.

eNeschopenka je zaváděna v souvislosti s nedávným zrušením karenční doby (s účinností od 1. července 2019), přičemž elektronizace má zajistit, že zaměstnavatelé budou mít v každém okamžiku přehled o DPN všech svých zaměstnanců. **eNeschopenka bude plně funkční až od 1. 1. 2020.**

U neschopenek vystavených do konce roku 2019 se postupuje podle staré právní úpravy, a to až do ukončení příslušné DPN.

Nová právní úprava se nijak nedotkne postupů u ostatních dávek nemocenského pojištění (peněžité pomoci v mateřství, ošetřovného atd.) ani postupu při nařízení karantény.

Jak bude eNeschopenka vypadat?

Doposud bylo rozhodnutí o DPN koncipováno jako listinný tiskopis o pěti dílech. S eNeschopenkou má díly **pouze tři:**

- I. díl „Hlášení o vzniku dočasné pracovní neschopnosti“;
- II. díl „Průkaz práce neschopného pojištěnce“;
- III. díl „Hlášení o ukončení dočasné pracovní neschopnosti“.

Současně dochází k **částečné elektronizaci těchto dílů a souvisejících úkonů.**

I. a III. díl zasílá ošetřující lékař elektronicky OSSZ, a to nejpozději v pracovní den následující po dni, kdy o vzniku DPN rozhodl.

Lékař zaměstnanci pouze vytiskne II. díl - průkaz neschopného pojištěnce (jako jediný zůstává v papírové podobě), kterým se zaměstnanec prokazuje zaměstnavateli a který si ponechá po celou dobu trvání DPN i po jejím skončení. Žádné doklady tedy zaměstnanec zaměstnavateli již nebude předávat.

Ani zaměstnavatel nedostane žádný z dílů rozhodnutí o DPN (ani od lékaře, ani od OSSZ).

A jak se zaměstnavatel bez tištěné neschopenky dozví o DPN zaměstnance?

Musí jej informovat sám zaměstnanec! Stejně jako doposud **zaměstnavatele o překážce v práci v podobě DPN a o předpokládané době jejího trvání povinně informuje sám zaměstnanec** (viz § 206 zákoníku práce), popř. ji též prokazuje pomocí svého průkazu pojištěnce. Formu a způsob informování ze strany zaměstnance si rozhodně upravte ve vnitřním předpisem.

Veškeré informace o DPN zaměstnanců pro zaměstnavatele jsou dostupné též skrze ePortál ČSSZ.

Po přihlášení do ePortálu si zaměstnavatel bude moci prohlédnout jednak detailní informace o všech DPN konkrétního zaměstnance za poslední 3 roky (resp. jen za dobu, kdy byl jeho

zaměstnancem), jednak souhrnný přehled všech svých dočasně práce neschopných zaměstnanců za poslední 3 roky.

Aby se však zaměstnavatel mohl do ePortálu přihlásit, musí tak učinit prostřednictvím datové schránky nebo přes uživatelský účet Národní identitní autority (NIA).

Zaměstnavatel si dále nově může aktivovat notifikační službu, kdy mu budou zasílána (proaktivní) hlášení o vzniku, trvání a ukončení DPN zaměstnanců, a to buď prostřednictvím e-mailu, nebo do datové schránky.

Co se týče notifikace e-mailem, ta bude obsahovat pouze obecné upozornění na to, že na ePortálu jsou

RANDLS TRAINING

Váš trénink s pěti „P“

Dovolujeme si vás touto cestou pozvat na **aktuální školení chystaná ve vzdělávacím centru Randls Training:**

28. 1. 2020 Pracovní právo pěkně popořádku – 1. až 3. díl

25. 2. 2020 *Nataša Randlová / Michal Peškar / Ondřej Chlada*

31. 3. 2020 NOVINKA Pracovní právo pěkně popořádku – 4. díl – pro pokročilé

Nataša Randlová / Michal Peškar

10. 3. 2020 Jednatel nebo zaměstnanec? Souběhy funkcí, smlouvy o výkonu funkce a odměňování orgánů obchodních korporací

Irena Lišková

Více informací o jednotlivých školeních naleznete na www.randlstraining.com. Přihlásit se na školení je možné prostřednictvím naší e-mailové adresy training@randls.com.

pro zaměstnavatele dostupné nové informace, přičemž zaměstnavatel se pak na tyto informace podívá přímo v ePortálu.

Rozhodne-li se zaměstnavatel pro datovou schránku, budou mu zasílány notifikace dvojího typu:

- **prvotní notifikace** s obecnou informací, že určitý zaměstnanec je v dočasné pracovní neschopnosti (zatím neověřená ČSSZ);
- **ověřená notifikace** s konkrétními údaji o zaměstnanci a jeho DPN (v rozsahu údajů obsažených v dosavadních papírových tiskopisech).

Prvotní notifikace je nicméně zasílána jen v případě, že se v informačním systému ztotožní (spáruje) pojistný vztah zaměstnance – doporučujeme tedy, aby zaměstnavatel hlásil/odhlašoval své zaměstnance do/z registru pojištěnců ČSSZ vždy co nejdříve. Nedojde-li ke ztotožnění pojistného vztahu zaměstnance, bude zaměstnavatel zaslána až ověřená notifikace (po došetření a ztotožnění ze strany ČSSZ).

Ověřená notifikace je zasílána po ověření údajů ČSSZ, kdy ověření proběhne v bezproblémových případech zpravidla během několika hodin, maximálně pak během několika dnů.

Podotýkáme, že zaměstnavatel nemá povinnost si notifikační službu aktivovat, kdy **aktivace probíhá na dobrovolné bázi na základě žádosti zaměstnavatele o zasílání notifikací**. Žádost se podává v elektronické podobě skrze ePortál, a to na předepsaném tiskopise, ve kterém zaměstnavatel mj. uvede požadovaný způsob notifikace. Žádost se považuje za žádost trvalou a není třeba ji podávat opakovaně. Lze ji též časově omezit (např. u sezónních provozů apod.).

V této souvislosti dodáváme, že **žádost o zasílání notifikací je možné podávat již od 1. 12. 2019**.

Hlášení změn

V případě změn týkajících se DPN (např. změna režimu práce neschopného pojištěnce, vycházek, místa pobytu, diagnózy atd.) zasílá ošetřující lékař elektronicky hlášení o změnách na OSSZ a změny vyznačí zaměstnanci do průkazu.

Zaměstnavatel se změny dozví z ePortálu, avšak pouze u údajů, na které má nárok, a v období prvních 14 dnů DPN. **O těchto změnách zaměstnavatel nebude proaktivně notifikován** a bude tak muset průběžně změny monitorovat v ePortálu (zavedení notifikací v těchto případech se plánuje až do budoucna). Doporučujeme tedy upravit povinnost zaměstnanců o těchto změnách zaměstnavatele informovat

Práce s údaji o DPN ve firemním softwaru zaměstnavatele

Zaměstnavatelé také budou mít **možnost pracovat s údaji o DPN přímo ve svém firemním softwaru**, a to pomocí nové služby „Data zaměstnavatelům o dočasné pracovní neschopnosti“. **Žádosti o službu je možné podávat od 1. 12. 2019**.

O technických aspektech fungování služby je nutné se informovat u dodavatelů používaného softwaru. V praxi se bude pravděpodobně jednat o nejpohodlnější zdroj informací o DPN zaměstnanců, protože správa a třídění notifikací z datových schránek či ePortálu může být u větších zaměstnavatelů velice náročné.

Pověření ke službám ePortálu

K využívání služeb ePortálu může zaměstnavatel

pověřit svého zaměstnance či na základě plné moci jinou fyzickou či právnickou osobu (např. externí účetní). Toto pověření zaměstnavatel uděluje prostřednictvím formulářů dostupných na ePortálu.

Jak je to s výplatou náhrady mzdy a nemocenské?

V prvních 14 dnech DPN zaměstnanec mu zaměstnavatel vyplácí náhradu mzdy (po zrušení karenční doby i za první 3 pracovní dny).

Od 15. dne dále je zaměstnanci automaticky vyplácena nemocenská dávka - nemocenské (již se nepodává zvláštní žádost).

V případě, že DPN trvá déle než 14 dnů, **lékař postupuje tak, že zasílá příslušné OSSZ informaci o tom, že zaměstnancova DPN stále trvá**, přičemž toto znamená i do průkazu práce neschopného pojištěnce.

Stejně jako dosud **zasílá zaměstnavatel po 14 dnech pracovní neschopnosti neprodleně „Přílohu k žádosti o dávku“**, a to **povinně elektronicky skrze ePortál**. O trvání pracovní neschopnosti je zaměstnavatel buď uvědomen notifikací (pokud o ni požádal), nebo si musí plnění uvedené povinnosti ohlídat sám.

Zaměstnanec zaměstnavateli v souvislosti s trváním DPN žádné doklady nepředává, kdy se ruší tištěné potvrzení o trvání DPN (tzv. lístky na peníze).

Nemocenské se zaměstnanci vyplácí stejným způsobem jako mzda. Údaje o způsobu výplaty mzdy vyplní zaměstnavatel do nové kolonky v Příloze k žádosti o dávku. V případě, že je zaměstnanci mzda vyplácena v hotovosti nebo je zasílána do ciziny (poukázkou či bezhotovostně) na účet jiný než bankovní, se OSSZ domluví se zaměstnancem na alternativním způsobu výplaty dávky (je tvrzeno, že již bez součinnosti zaměstnavatele).

Ukončení DPN

Pokud ošetřující lékař vyšetřením zjistí, že zdravotní stav umožňuje zaměstnanci návrat do práce, odešle na OSSZ elektronické hlášení o ukončení DPN (III. díl) a zaměstnanci toto ukončení vyznačí v průkazu. Zaměstnavatel se o skončení pracovní neschopnosti opět dozví od zaměstnance, a dále skrze ePortál, popř. též prostřednictvím notifikační služby (pokud o její aktivaci požádal).

Po skončení DPN zaměstnavatel musí OSSZ poskytnout informace potřebné pro účely výpočtu a výplaty nemocenské dávky, tj. informace o tom, zda, popř. kdy zaměstnanec v době DPN vykonával práci, kdy opět nastoupil do práce po skončení pracovní neschopnosti a kolik hodin popř. odpracoval v poslední den DPN. Hlášení zaměstnavatel nemusí činit ani elektronicky ani na předepsaném tiskopise (na ePortálu však bude pro tyto účely k dispozici nepovinný tiskopis).

Informace na závěr

Aktuální informace o eNeschopence jsou dále k dispozici na webových stránkách ČSSZ (<https://www.cssz.cz/web/eneschopenka>) nebo na speciální telefonní lince (800 222 700).

Páté, vánoční letošní vydání HR News připravili:

Nataša Randlová a David Smolař.

e-mail: employment@randls.com

Randl Partners
advokátní kancelář attorneys at law